

Til: Åmot kommune. Torget 1, 2450 Rena, e-post: postmottak@amot.kommune.no

Kopi:

- Innlandet fylkeskommune, e-post: post@innlandetfylke.no
- Den Norske Kirke, Hamar biskop, e-post: hamar.bdr@kirken.no
- Riksantikvaren, e-post: postmottak@ra.no

12.01.2021

INNSPILL TIL VARSEL OM OPPSTART AV ARBEID MED REGULERINGSPLAN FOR OSEN PARK

Åmot kommune har igangsatt en planprosess for Osen park. Den har beliggenhet i Osen sentrum nær Nordre Osen Gamle kirke fra 1777 og Bygdemuseet. Parken er avsatt med arealformål Grønnstruktur – friområder i kommuneplanens arealdel (vedtatt 11.04.2018, og er i dag uten bebyggelse.

Foto fra Åmot kommune etter felling av fire gamle furutrær i begynnelsen av april 2020

Bakgrunnen er at Osen grendeutvalg ønsker å oppføre en statue, samt annen parkmessig infrastruktur på kommunens grunn. Summen av de ønskede tiltakene vil overstige det som kan tillates iht. kommuneplanen. Det er derfor nødvendig å utarbeide en detaljreguleringsplan for området. Kommunens planavdeling vil selv utarbeide reguleringsplanen, med hjelp fra GIS-ansvarlig i SÅTE samarbeidet.

I beskrivelsen av planinitiativet sies det at eiendommen skal opparbeides til et parkmessig preg, og at det vil legges til rette for etablering av nødvendig infrastruktur, for å imøtekomme allmenhetens behov og ønsker. Det sies videre i planinitiativet at det er registrert arealer og objekter av nasjonal forvaltningsinteresse i tilknytning til planområdet, herunder Nordre Osen gamle kirke og kirkested. Området ligger også innenfor Osen-Ena, som er et verdifullt kulturlandskap.

Fra kommunens side legges det til grunn at planinitiativet ikke utløser krav til konsekvensutredning, jfr. forskrift om konsekvensutredning §§1, 6 og 8. Det vurderes videre at planens virkning på miljø og samfunn ikke vil være til vesentlig ulempe, eller medfører vesentlige endringer, sammenlignet med hva som er akseptert gjennom eksisterende arealbruk.

Det opplyses at relevante tema som trafiksikkerhet, barn og unge, støy, samfunnssikkerhet mv. vil bli utredet og beskrevet nærmere i planbeskrivelsen.

Osen grendeutvalg har i forkant av reguleringsprosessen avholdt møter i lokalsamfunnet i Osen. I tillegg ønsker Åmot kommune med den varslede planprosessen at det skal gis anledning for alle å uttale seg til de foreslåtte tiltakene på dette friarealet gjennom en alminnelig reguleringsprosess.

Mine synspunkter:

Det er prisverdig at kommunen endelig varsler oppstart av dette reguleringsplanarbeidet.

Allerede i slutten av mars og begynnelsen av april 2020 ble det avholdt befaringer, møter og utvekslet e-poster mellom representanter fra grendeutvalget og kommunens administrasjon, der det ble lagt fram og drøftet skisser for oppføring av en 6 meter høy treskulptur av «Fløtarguten» samt omfattende tiltak for opparbeiding av det eksisterende parkområdet med gangveger, plasser og ulike innretninger.

I hui og hast, uten nærmere planfaglig vurdering, ble fire flotte, flere hundre år gamle furutrær brutalt sagd ned, for å rydde plass for plassering av skulpturen. Som om endelig plassering av den var opplest og vedtatt.

Det blir feil når det i planinitiativet står at den aktuelle eiendommen skal opparbeides til parkmessig preg, da det nettopp er et parkmessig preg parken har i dag.

Parken er en viktig del av sentrumsmiljøet på Osneset. Den er offentlig område. I tillegg har den en meget spesielt spesiell beliggenhet i innkjøringen til sentrum, rett foran Osen gamle kirke fra 1777 og nær nabo til Osen bygdemuseum. Det krever ekstra oppmerksomhet. Hele parken har beliggenhet innenfor byggeforbudssonen på 60-meter rundt kirker iht. Kirkelovens § 21. Den gamle kirka er i tillegg et fredet objekt. Osen bygdemuseum representerer også et bevaringsverdig bygg og bygningsmiljø.

Dette krever at inngrep i området må gjøres varsomt og hensynsfullt. Nå er det tale om omfattende opparbeidelse og mange nye innretninger, plassering av en stor skulptur. Og det er allerede utført felling av gamle, flotte furutrær som var naturlige skulpturer i seg sjøl. Disse endringene vil åpenbart påvirke det bevaringsverdige kulturmiljøet og parkmiljøet.

Trær har en meget viktig funksjon i et parkmiljø og sentrumsmiljø. Fjerning og nyplanting av trær er av og til nødvendig, men når det gjelder hogst av gamle furutrær som er langt over 100 år- kanskje 200-300 år- ja da burde man tenkt seg nøye om. Det er noe mye mer enn et praktisk spørsmål om noen har tilgang på motorsag.

I slike sårbare områder burde spørsmålet om felling av de store furutrærne ha vært behandlet som et vesentlig inngrep i parken.

Skulpturen det er planer om å oppføre er etter min mening et veldig interessant og flott tiltak, men det burde vært utredet alternative plasseringer, som ikke krevde felling av de fire furutrærne, blant annet mer i sitt rette miljø ved Osensjøens bredder.

Modellfoto fått av Espen Brekke i Osen Grendeutvalg:

Parken foran Osen gamle kirke har de senere årene vært utsatt for økende press fra festivalarrangører i forbindelse med Fløterfestival og Osen-dagene mfl., og sterke krav om hogging av trær for å få mer plass til telt og boder.

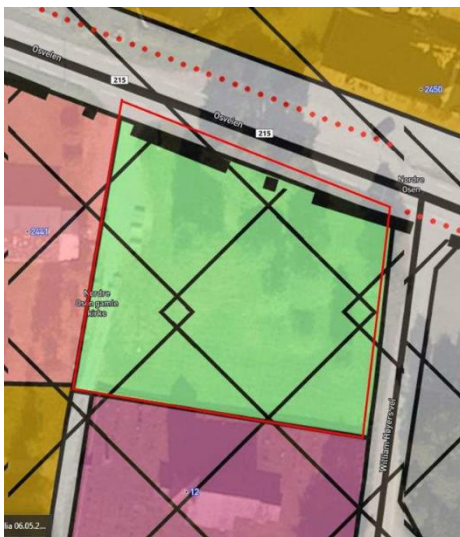
Fjerning av noen gamle bjørker er en ting, slik det ble gjort for noen år siden. Ved nyplanting kan de vokse ganske raskt til. Med gamle furutrær gjelder noe helt annet.

Tidligere generasjoner har heget om trærne og kirkeparken, som tilhører allmennheten- ikke festivalarrangører. Slik jeg ser det bør det vises stor forsiktighet med inngrep i denne parken, og den må under noen omstendighet ikke bygges om til et festivalområde.

Inngrep i kirkeparken må sees i en større sammenheng og utredes av fagkyndige gjennom en demokratisk planprosess. For vesentlige inngrep og endringer i et så viktig offentlig uterom er det obligatorisk plankrav.

Derfor er det som før nevnt prisverdig at kommunen nå har varslet oppstart av en slik planprosess, men utstrekningen av planområdet som varsles er altfor snevert. Planområdet må utvides!

Varslet utstrekning av planområdet:

Utsnittet nedenfor, fra gjeldende kommuneplan og kulturminneplan, taler sitt tydelige språk om det, og viser at kirkeparken midt i Osen sentrum er omgitt av helt spesielle landskaps- og kulturmiljøer.

Tiltakene som det varsles om i parken må i større grad sees i sammenheng med omgivelsene.

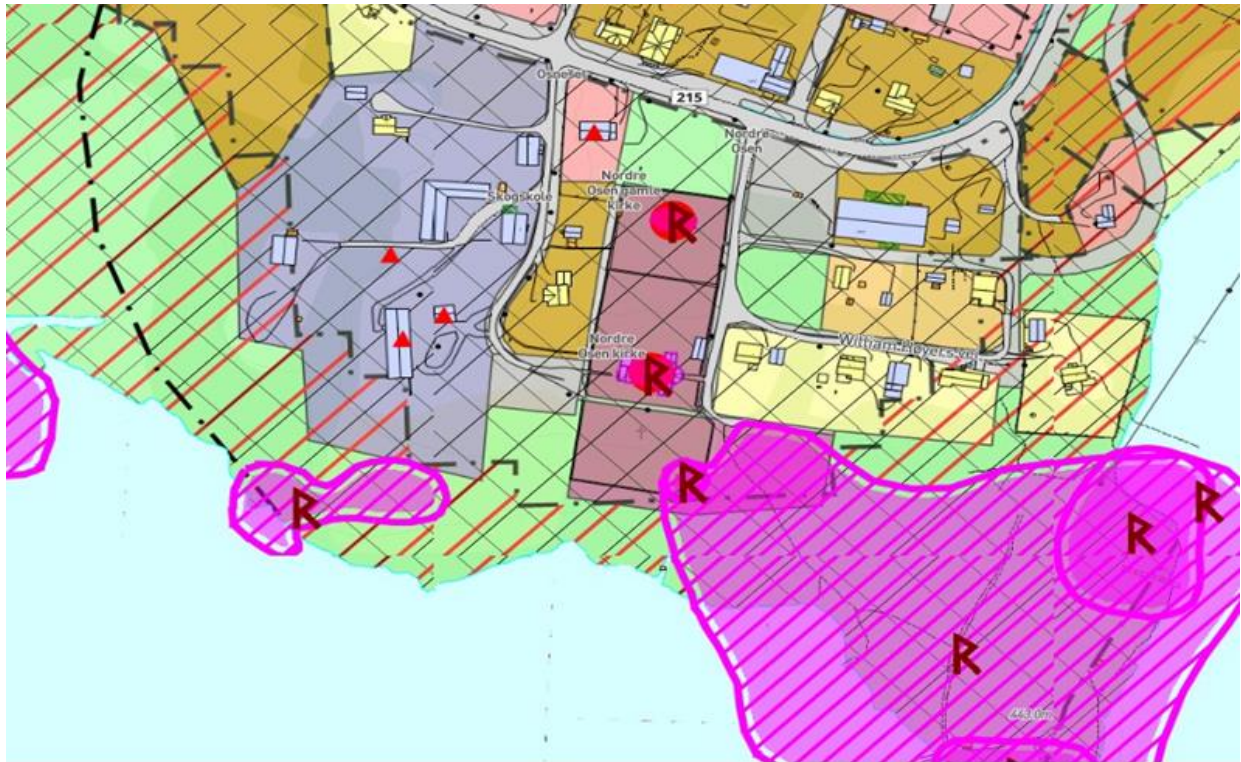
Jeg er ellers noe forundret over at Biskopen så enkelt har benyttet seg av sin delegerte fullmakt til å fravike Kirkelovens § 21 om byggeforbud innenfor 60-meter sonen rundt kirker i spredtbygd strøk.

Kirkeparken i Osen sentrum har for øvrig etter min mening beliggenhet i tettbygd strøk, og det er i tillegg snakk om nærhet ei fredet kirke fra 1777 med spesielle bevaringsverdige omgivelser.

Har kulturvernkyndige landskapsarkitekter ved Bispedømmekontoret vært involvert, slik de var i forbindelse med byggesøknad for utvidelse av Osen Handel for noen år siden, da det var spørsmål om opparbeidelse av parkeringsplass?

Fylkeskommunen har i en tidligere foreløpig uttalelse anmodet om nedskalering av størrelsen på «Fløtgutten».

Det bør absolutt gjøres med en plassering i parken, men jeg stiller likevel spørsmål ved om en annen plassering nede ved Osensjøen, og kanskje i tilknytning til Sørlistøa fløtermuseum, hadde vært en bedre løsning.

Fra kommunens side legges det til grunn at planforslaget ikke utløser krav om konsekvensutredning, fordi planens virkning på miljø og samfunn ikke vil være til vesentlig ulempe, eller medføre vesentlige endringer, sammenlignet med hva som er akseptert gjennom eksisterende arealbruk. Relevante tema som trafiksikkerhet, barn og unge, støy, samfunnssikkerhet mv. skal bli utredet og beskrevet nærmere i planbeskrivelsen sies det.

Nærmere utredning og beskrivelse av tema som trafiksikkerhet, barn og unge, støy, samfunnssikkerhet i den senere planbeskrivelsen er vel og bra, men i og med at arealer og objekter av både regional- og nasjonal verneverdi blir berørt bør krav om KU likevel vurderes. Ikke minst for å få inn kulturvern-faglig og landskapsarkitekt-faglig kompetanse. Uansett bør disse temaene gjøres nærmere rede for i planbeskrivelsen.

Jeg håper kommunen ser betydningen av å engasjere nødvendig kulturvern-faglig og landskapsarkitekt-faglig tilleggskompetanse i det videre planarbeidet.

Like før kommunen varslet oppstart av dette reguleringsplanarbeidet, sendte Osen grendeutvalg inn en omfattende byggesøknad for mange ulike tiltak i parkområdet.

Der var det flere tredimensjonale skisser som illustrerer utforming og størrelsesforhold på de ulike elementene som planlegges, og på en mye bedre måte enn det som alene framgår av situasjonsplanen vedlagt varselet om planoppstart.

En av illustrasjonene i byggesøknaden

Jeg mener at byggesøknaden burde vært lagt ved oppstartsvarselet som tilleggsopplysning, for å gi bedre innsikt hvordan tiltakene grendeutvalget søker å få gjennomført i parken vil ta seg ut.

Uavhengig av det må kommunen i det videre arbeid med reguleringsplanen sørge for å få dette belyst på en god måte. Detaljreguleringen må omfatte tredimensjonale skisser og fasadeoppriss som får fram hvordan de ulike tiltakene vil se ut i seg selv og sett i forhold til omgivelsene.

Med hilsen Finn Nygård

Fra: fin-ny@online.no (fin-ny@online.no)

Sendt: 12.01.2021 15:11:42

Til: Postmottak Åmot

Kopi: post@innlandetfylke.no; hamar.bdr@kirken.no; postmottak@ra.no

Emne: Innspill til varsel om oppstart av reguleringsplan for Osen park ved Nordre Osen gamle kirke

Vedlegg: Innspill til varsel om oppstart av arbeid med reguleringsplan for Osen park.pdf

Vedlagt følger mitt innspill til varsel om oppstart av reguleringsplan for Osen park ved Nordre Osen gamle kirke.

Jeg sender kopi til fylkeskommunen, bispedømmekontoret og Riksantikvaren, da jeg mener dette planinitiativet i veldig stor grad har konsekvenser for den fredede Nordre Osen gamle kirke fra 1777, omgivelsene med mange spesielle og verdifulle landskapslementer og kulturmiljøer og for sentrumsmiljøet som sådan.

Med hilsen Finn Nygård